

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13Co/60/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6423200031
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2025:6423200031.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov JUDr. Dušana Ďuriana a JUDr. Ľubomíra Šablu ako členov senátu, v spore žalobcu: 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXXX/XX, XXX XX D. E., 2/ F. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XX, XXX XX D., v konaní zastúpení: Mgr. et Mgr. Lívia Šouc Kost'ová, advokátka, so sídlom Pod Donátom 5, 965 01 Žiar nad Hronom, proti žalovanému: 1/ B. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. B. XX, XXX XX I. B., 2/ J. C. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. B. XX, XXX XX I. B., 3/ J. F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. G. I. XXX/X, XXX XX E., v konaní zastúpení: JUDr. Lucia Sklenárová, advokátka so sídlom SNP 94, 965 01 Žiar nad Hronom, o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiťovi, o odvolaní žalovaných 1/, 2/ a 3/ proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 9C/2/2023-90 z 24. októbra 2023 a dopĺňaciemu rozsudku č. k. 9C/2/2023-147 z 11. februára 2025, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie z 24.10.2023 a dopĺňujúci rozsudok súdu prvej inštancie z 11. februára 2025 vo výrokoch, ktorými určil, že nehnuteľnosti zapísané v katastrálnom území D. E. na LV č. XXXX a LV č. XXXX patria do dedičstva po poručiťovi, potvrdzuje.

II. Rozsudok súdu prvej inštancie z 24.10.2023 vo výroku o nároku žalobkýň na náhradu trov konania voči žalovaným mení tak, že žalované 1/, 2/ a 3/ sú povinné spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyniam 1/, 2/ a 3/ spoločne a nerozdielne náhradu trov prvoinštančného konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške trov prvoinštančného konania.

III. Žalované 1/, 2/ a 3/ sú povinné spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyniam 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom a dopĺňacím rozsudkom súd prvej inštancie v plnom rozsahu vyhovel žalobe doručenej Okresnému súdu Žiar nad Hronom 4. januára 2023 a určil, že nehnuteľnosti evidované na LV č. XXXX pre katastrálne územie, obec a okres D. E. ako parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape parcelného čísla XXX/X, XXX/X, XXX, XXX, XXX, XXX a stavba rodinného domu súpisného čísla XXX postavená na pozemku parcelného čísla XXX/X, stavba (bez popisu stavby) súpisného čísla XXX postavená na pozemku parcelného čísla XXX/X, stavba drevárne bez súpisného čísla postavená na pozemku parcelného čísla XXX, stavba hospodárskej budovy bez súpisného čísla postavená na pozemku parcelného čísla XXX a nehnuteľnosti evidované na LV č. XXXX pre katastrálne územie, obec a okres D. E. ako parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape parcelného čísla XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X a stavba záhradnej chatky súpisného čísla XXXX postavená na pozemku parcelného čísla

XXXX/X patria v celosti do dedičstva po poručiťelovi L. M., nar. XX.XX.XXXX, ktorý zomrel XX.XX.XXXX, naposledy bytom K. G. I. XXX/X, D. E. – E.. V rozsudku z 24.10.2023 priznal súd prvej inštancie žalobcom 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne nárok na náhradu trov konania voči žalovaným 1/ až 3/ v rozsahu 100 % trov konania.

1.1 Podľa dôvodov rozhodnutia sa žalobkyne domáhali určenia, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po poručiťelovi na tom skutkovom základe, že darovacia zmluva uzavretá medzi poručiťelom nebohým L. M. a žalovanou 1/ vo forme notárskej zápisnice spísanej dňa 9. mája 2015 notárkou Mgr. Katarínou Debnárovou je neplatná podľa § 37 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej aj „Občiansky zákonník“ alebo „OZ“) z dôvodu, že vôľa poručiťela pri uzatváraní darovacej zmluvy so žalovanou 1/ nebola slobodná. Darovaciu zmluvu uzatvoril poručiťel pod nátlakom vyvíjaným zo strany žalovanej 1/, ktorá po smrti svojej matky a manželky poručiťela využívajúc zlé psychické rozpoloženie poručiťela tomuto opakovane tvrdila, že jedine ona sa môže o neho postarať a pokiaľ jemu ona osobnú starostlivosť nezabezpečí, skončí v starobinci. Absolútnu neplatnosť darovacej zmluvy podľa § 39 Občianskeho zákonníka tvrdili žalobkyne s poukazom na bod 4 darovacej zmluvy, v ktorom sa žalovaná 1/ ako obdarovaná zaviazala poskytnúť darcovi určitú majetkovú hodnotu, ktorú aj podľa výsledkov dokazovania v konaní poskytla. Žalované v rámci svojej obrany popierali donútenie poručiťela žalovanou 1/ k uzatvoreniu darovacej zmluvy. O slobodnej vôli darcu pri uzatváraní darovacej zmluvy má svedčiť aj konanie vedené na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 7C/8/2019, v ktorom sa poručiťel domáhal voči žalovanej 1/ vrátenia daru a v tomto konaní netvrdil, že by bola darovacia zmluva neplatná pre nedostatok slobodnej vôle. Konanie sp. zn. 7C/8/2019 bolo zastavené, pretože darca na vrátení daru netrval.

1.2 Súd prvej inštancie po posúdení uplatnených nárokov podľa § 37, § 39, § 132, § 133, § 460, § 488, § 499 a § 628 ods. 1 OZ po vyhodnotení existencie naliehavého právneho záujmu žalobkýň na požadovanom určení v zmysle § 137 písm. c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“) žalobe vyhovel považujúc za preukázané, že darovaciu zmluvu uzavrel poručiťel v čase emočnej slabosti a zníženej schopnosti racionálne sa rozhodovať bezprostredne po smrti manželky po nátlakovom a účelovom konaní žalovanej 1/, čo malo za následok nedostatok vôle poručiťela pri uzatváraní zmluvy, ktorá nebola vážna. Absolútnu neplatnosť darovacej zmluvy vyvodil súd prvej inštancie podľa § 39 OZ z tej skutočnosti, že darovacia zmluva nebola bezodplatná, obdarovaná slúbila aj poskytnúť darcovi určitú majetkovú hodnotu, pričom Občiansky zákonník nepripúšťa, aby darovacia zmluva bola odplatná. Darovacia zmluva sa podľa názoru súdu prvej inštancie prieči zákonu.

1.3 Z LV č. XXXX a LV č. XXXX pre katastrálne územie D. E. súd prvej inštancie zistil, že v čase jeho rozhodovania sú ako vlastníčky nehnuteľnosti vedené dcéry žalovanej 1/, žalovaná 2/ a 3/, ktoré nadobudli nehnuteľnosti na základe darovacej zmluvy uzavretej dňa 28.07.2022 so žalovanou 1/. Vo vzťahu k žalovaným 2/ a 3/ súd prvej inštancie skúmal, či nadobudli nehnuteľnosti dobromyseľne a uzavrel, že žalované 2/ a 3/ neboli v čase uzavretia darovacej zmluvy s matkou žalovanou 1/ dobromyseľné, keď na LV č. XXXX a LV č. XXXX pre katastrálne územie D. E. bola už v čase uzavretia darovacej zmluvy medzi žalovanou 1/ a žalovanými 2/ a 3/ ku dňu 28.07.2022 zapísaná poznámka o prebiehajúcim súdnom spore pred Okresným súdom Žiar nad Hronom pod sp. zn. 9C/44/2022 (správne sp. zn. 19C/44/2022 – poznámka odvolacieho súdu) o určenie neplatnosti právneho úkonu darovacej zmluvy z 9. mája 2015, preto tieto jednak z dôvodu absolútnej neplatnosti darovacej zmluvy uzatvorenej medzi darcom (poručiťelom) a žalovanou 1/ (obdarovanou), ako aj s odkazom na zápis na listoch vlastníctva v poznámke o súdnom konaní nemohli nadobudnúť nehnuteľnosti darovacou zmluvou uzatvorenou so žalovanou 1/.

1.4 O nároku žalobkýň 1/ a 2/ na náhradu trov konania voči žalovaným 1/, 2/ a 3/ rozhodol súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. s poukazom na úspech žalobkýň v spore v celom rozsahu a priznal im nárok voči žalovaným na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Proti rozsudku a dopĺňaciemu rozsudku podali žalované 1/, 2/ a 3/ odvolanie za použitia odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) Civilného sporového poriadku (konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci), ktoré rozvinuli tak, zo žiadneho dôkazu vykonaného súdom prvej inštancie nevyplývalo, že by vôľa nebohého poručiťela ako darcu pri uzatváraní darovacej zmluvy nebola slobodná a že uzatvorenie právneho úkonu bolo následkom psychického donútenia bezprávnou vyhrážkou. Súd prvej inštancie poukazyval na vyhrážku, od ktorej odvodzuje neplatnosť právneho úkonu, avšak nijakým spôsobom nevysvetlil, o akú vyhrážku malo ísť a v čom spočívala jej protiprávnosť. V tomto je rozsudok súdu prvej inštancie nepreskúmateľný. O tom, že vôľa poručiťela pri uzatváraní darovacej zmluvy bola

slobodná svedčí práve konanie sp. zn. 7C/8/2019 na Okresnom súde Žiar nad Hronom, kde sa po štyroch rokoch od uzavretia darovacej zmluvy po nadviazaní známosti poručiteľa s p. N., sa tento voči žalovanej 1/ domáhal vrátenia daru z dôvodu, že mala porušiť hrubo dobré mravy v tom, že mu neposkytla pomoc a nikde v tomto konaní poručiteľ netvrdil, že by darovaciu zmluvu uzatváral proti svojej vôli. Nakoniec poručiteľ uviedol, že majetok, ktorý daroval, nechce vrátiť späť, preto vzal žalobu vo veci sp. zn. 7C/8/2019 späť. Nebolo preukázané, že by zdravotný stav poručiteľa nebol v poriadku, naopak sám poručiteľ vo veci sp. zn. 7C/8/2019 uviedol, že na svoj vek bol vo výbornej kondícii. Poručiteľ sa neliečil u psychiatra a že po smrti manželky bol smutný je prirodzené. Z právneho úkonu darovacej zmluvy i z okolností, ktoré jej predchádzali vyplynulo, že nebohý poručiteľ chcel nehnuteľnosti darovať práve žalovanej 1/, u ktorej z jej predchádzajúceho konania (starostlivosť o matku, starostlivosť o neho po smrti matky) usudzoval, že to bude práve žalovaná 1/, ktorá mu poskytne potrebnú pomoc v starobe a chorobe. Darovanie pritom nebolo podmienené protiplnením za darovanie. Závazok žalovanej 2/ (žalovanej 1/ - poznámka odvolacieho súdu), že poručiteľa zaopatrí v čase jeho staroby a/alebo choroby je samostatným záväzkom, nie podmienkou, že poručiteľ prevedie nehnuteľnosti na žalovanú 1/ pod podmienkou, že bude zabezpečovať osobné i majetkové plnenie v prospech poručiteľa. Žalované tvrdia, že darovacia zmluva uzavretá medzi poručiteľom a žalovanou 1/ bola platná a nehnuteľnosti nepatria do dedičstva po nebohom poručiteľovi.

2.1 Ak by aj súd mal za to, že nešlo o bezodplatný právny úkon a darovacia zmluva je v rozpore s podmienkou bezodplatnosti darovania, išlo by nanajvýš o zastretý právny úkon zmluvy zaopatrovacej, ktorá by však v tom prípade bola platnou, pretože bola urobená v zákonom predpísanej forme a vôľa a konanie oboch zmluvných strán boli jednoznačne určité a zrozumiteľne vyjadrené. Ak právnym úkonom má byť zastretý iný právny úkon, platí tento iný právny úkon, ak to zodpovedá vôli účastníkov a ak sú splnené všetky jeho náležitosti. Tak to ustanovuje § 41a ods. 2 veta prvá Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na platnosť právneho úkonu medzi nebohým poručiteľom a žalovanou 1/ nie je možné súhlasiť s názorom súdu prvej inštancie, že neplatná je aj darovacia zmluva uzavretá medzi žalovanou 1/ a žalovanými 2/ a 3/ dňa 28.07.2022. Na platnosť darovacej zmluvy z 28.07.2022 nemá žiaden vplyv poznámka o prebiehajúcom súdnom konaní, ktorá nemala obmedzujúci charakter. Žalovaná 1/ ako vlastníčka nehnuteľností mohla so svojimi nehnuteľnosťami nakladať podľa svojho uváženia a darovacia zmluva je platná. Navyše sa poznámka netýkala tohto konania sp. zn. 9C/2/2023, ale konania vedeného na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 19C/44/2022, v ktorom žalovaná 1/ okrem procesných dôvodov odmietala dôvodnosť žaloby aj zo skutkových dôvodov.

2.2 Žalované 1/ a 2/ a 3/ navrhli, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobu zamietne a žalovaným prizná nárok na náhradu trov konania alebo zruší rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vráti na nové konanie a rozhodnutie.

3. Žalobkyne vo vyjadreniach k odvolaniam žalovaných označili rozsudok súdu prvej inštancie za vecne aj právne správny, v ktorom sa súd prvej inštancie vyporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami. Na vyvrátenie argumentácie žalovaných o nezodpovednosť názoru súdu prvej inštancie na prejednávanej veci a tvrdené nesprávne skutkové zistenia súdu prvej inštancie citovali zo zápisníc o pojednávaní vykonaných v tejto veci, ako aj z rozhodnutia súdu prvej inštancie a správnosť právneho posúdenia veci podporovali rozhodnutiami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v obdobných veciach. Súd prvej inštancie podľa žalobkýň uznal, že žalobkyne svoje skutkové tvrdenia navrhnutými a vykonanými dôkazmi preukázali a žalované skutkové tvrdenia žalobkýň účinne nepopreli. Súd prvej inštancie dospel k správnejmu právnejmu záveru o neplatnosti darovacej zmluvy uzavretej medzi poručiteľom a žalovanou 1/ z dôvodu absencie slobodnej vôle poručiteľa pri uzavretí darovacej zmluvy a absencie obligatórnej náležitosti právneho úkonu darovacej zmluvy – bezodplatnosti. Sama žalovaná 1/ na pojednávaní dňa 12. mája 2023 potvrdila, že otec (poručiteľ) notárke uviedol, aké skutočnosti chce mať v darovacej zmluve a darovacia zmluva bola spísaná v zmysle jeho pokynov notárkou. Nesúhlasili s tvrdením žalovaných, že vec sp. zn. 7C/8/2019 potvrdzuje, že žalovaná 1/ nevyvíjala na poručiteľa v čase uzatvorenia darovacej zmluvy nátlak; to, že poručiteľ využil svoje subjektívne právo iniciovať žalobu v zmysle § 630 OZ o vrátenie daru neznamena, že mu zaniklo právo iniciovať žalobu aj z iných dôvodov. Súd prvej inštancie v dôvodoch rozhodnutia vysvetlil, čo považuje za bezprávnú vyhrážku, od ktorej odvodil neplatnosť právneho úkonu a zdôraznil, že k dôkazom, ktoré boli vykonané na návrh žalobcov žalovaná strana nenavrhol vykonať žiadne dôkazy, ktoré by tvrdenia žalobcov spochybňovali, preto súdu neostávalo nič iné, len skonštatovať, že žalobcovia uniesli dôkazné bremeno a zo strany žalovaných tak učené nebolo. V dôsledku toho, že žalované skutkové tvrdenia žalobcov účinne nepopreli, sa stali nespornými a základom pre rozhodnutie súdu prvej inštancie.

3.1 Právna argumentácia žalovaných, že súd prvej inštancie mal darovaciu zmluvu vyhodnotiť ako tzv. zastretý právny úkon v zmysle § 41a OZ je nesprávna. O zastretý právny úkon ide iba v prípade, ak tento zodpovedá vôli všetkých zmluvných strán a sú zároveň splnené aj jeho náležitosti. Predpokladom zastretého právneho úkonu je vedomá nezhoda vôle a jej prejavu vo vzťahu k účastníkom daného právneho úkonu. Právna zástupkyňa žalovaných do odvolania („do dnešnej doby“) nenamietala nezgodu vôle a jej prejavu vo vzťahu k poručiťovi, ale ani vo vzťahu k samotnej žalovanej 1/ pri uzatváraní darovacej zmluvy. Zároveň absentujú podstatné náležitosti takéhoto právneho úkonu.

3.2 Žalobkyne navrhli potvrdiť rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny a priznať im nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

4. Žalované v podaní z 12.01.2024 a 14.04.2025 uvádzali, že práve žalobkyne neuviedli konkrétne, ktoré skutkové alebo právne tvrdenia v odvolaní žalovaných popierajú. Výpoveď žalobkyne 1/ dňa 12. mája 2023 nemôže byť pre posúdenie veci rozhodujúca, keď nie je osobou odborne spôsobilou na posúdenie psychického stavu poručiťa a jej tvrdenia boli tendenčné vzhľadom na záujem na výsledku konania z dôvodu pozitívneho majetkového dosahu v jej prospech. Pokiaľ žalobcovia poukazovali na výpoveď druhej žalovanej, že otec chcel dožiť a umrieť vo svojom dome, tomu žalovaná 1/ nijak nebránila a toto nebolo ani predmetom sporu. Výpovede svedkov nepreukázali dôvodnosť žaloby, keďže išlo len o sprostredkované informácie a žiaden zo svedkov nebol prítomný pri uzatváraní darovacej zmluvy. Zopakovali, že tvrdenia žalobkýň o bezprávnej vyhrážke preukázané neboli. Uzavretie darovacej zmluvy nebolo vynútené bezprávnou vyhrážkou alebo iným protiprávnym pôsobením na nebohého poručiťa, iniciátorom darovania bol práve nebohý poručiť, ktorý za svojho života nikdy nespochybnil svoju vôľu darovať žalovanej 1/ nehnuteľnosť. Právne vec sp. zn. 7C/8/2019 Okresného súdu Žiar nad Hronom má výpovednú hodnotu vo vzťahu k nátlaku a ovplyvňovaniu poručiťa pri uzatváraní darovacej zmluvy. Žalované tvrdia na tom, že nehnuteľnosti boli darované bezodplatne a nebolo darovanie podmienené žiadnym protikonaním. Žalované od počiatku sporu rozporovali skutkové tvrdenie žalobkýň a bránili sa v spore poukazom na svoje skutkové tvrdenia.

5. Žalobkyne v podaniach z 08.02.2024 a 09.05.2025 upozorňovali, že ani žalovaná 1/ nie je odborne spôsobilou osobou, ale má rovnako záujem na výsledku sporu, preto je potrebné na argumentáciu žalovaných nahliadať ako na účelovú a logicky rozporuplnú. K výpovedi svedkov sa žalované kvalifikovaným spôsobom nevyjadrili. Svedkovia získali informácie od samotného poručiťa. Hodnovernosť výpovedí svedkov spochybňovaná žalovanými je účelová a právne neopodstatnená. Ak chceli žalované uniesť svoje dôkazné bremeno, nemali výpovede svedkov popierať, ale navrhnúť dôkazy na preukázanie svojich skutkových tvrdení. Zdôrazňovali, že iniciátorom darovania nebol poručiť, ale samotná žalovaná 1/.

6. Krajský súd v Banskej Bystrici funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalovaných prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania z dôvodu, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav správne a v dostatočnom rozsahu, ktorý tvorí základ aj pre rozhodnutie odvolacieho súdu v súlade s § 383 C. s. p., preto nebolo potrebné zopakovať ani doplniť dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie a prejednanie veci na odvolacom pojednávaní nevyžadoval dôležitý verejný záujem (§ 385 ods. 1 C. s. p.). Odvolací súd rešpektujúc ustanovenie § 379 a § 380 ods. 1 C. s. p. o viazanosti rozsahom a dôvodmi odvolania preskúmal správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie len z hľadiska žalovanými uplatnených odvolacích dôvodov. Povinnosťou odvolacieho súdu podľa § 380 ods. 2 C. s. p. je skúmať prípadné vady procesných podmienok aj bez námietky odvolateľa; vady procesných podmienok odvolacím súdom zistené neboli. Výsledok prieskumnej činnosti odvolacieho súdu sa prejavil v rozhodnutí o potvrdení rozsudku súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správneho vo výroku o veci samej a zmene výroku o trovách konania podľa § 388 C. s. p.

7. Odvolaciemu súdu bola vec vedená na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 9C/2/2023 predložená na rozhodnutie o odvolaní žalovaných 1/, 2/ a 3/ spolu s pripojenými spismi Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 7C/8/2019 a sp. zn. 19C/4/2022, obsahom ktorých súd prvej inštancie vykonal dokazovanie na pojednávaní dňa 26.09.2023 na návrh žalovaných. Z dôkazov vykonaných v súdnom konaní bol zistený tento skutkový stav:

7.1 Žalobkyne A. B., F. G. a žalovaná 1/ B. A. sú sestry, dcéry poručiťa L. M., nar. XX.XX.XXXX, ktorý zomrel XX.XX.XXXX a zároveň podľa uznesenia Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 1D/3/2022 jeho dedičky. Dedičské konanie po poručiťovi bolo uznesením z 13. mája 2022 zastavené, pretože poručiť nezanechal žiaden majetok. Konanie sp. zn. 19C/44/2022 začaté na Okresnom súde Žiar

nad Hronom 13.07.2022 na návrh žalobkyne A. B. proti žalovanej B. A. o určenie neplatnosti právneho úkonu o darovaní nehnuteľností vedených na LV č. XXXX totožných s nehnuteľnosťami v súčasnosti vedenými v prospech žalovaných 2/ a 3/ na LV č. XXXX a LV č. XXXX katastrálne územie D. E., skončilo zastavením konania po späťvzati žaloby bez meritórneho posúdenia veci, avšak po vyjadrení žalovanej k žalobe v zastúpení totožnej právnej zástupkyne JUDr. Lucie Sklenárovej. Vo veci sp. zn. 19C/44/2022 bolo tvrdené, že darovacia zmluva dňa 9. mája 2015 medzi poručiteľom L. M. a dcérou B. A. bola uzavretá pod psychickým nátlakom B. A. vo vzťahu k poručiteľovi a podmienkou darovania nehnuteľností podľa darovacej zmluvy bola opatera poručiteľa obdarovanou a poskytnutie práva doživotného bývania poručiteľovi, ktorý záväzok obdarovaná nespĺnila. Žalovaná B. A. vo vyjadrení k žalobe okrem iného uvádzala, že tak ako vo veci sp. zn. 7C/8/2019, aj „tu“ tvrdí, že sa poručiteľ rozhodol sám darovať jej nehnuteľnosti dobrovoľne, pretože sa pred tým dlhodobo starala o veľmi chorú mamu, pričom jej sestry v tejto opatere matky nijako nepomohli a otec chcel, že ak bude takúto pomoc ako jej matka potrebovať, že mu toto zabezpečí a nehnuteľnosť jej s uvedeným záväzkom daruje. Ona (žalovaná 1/) s týmto súhlasila, bola pripravená na zabezpečenie takejto pomoci a pomoc otcovi aj poskytovala, pokiaľ ju neodmietal. Vo veci sp. zn. 7C/8/2019 Okresného súdu Žiar nad Hronom bol žalobcom priamo poručiteľ L. M., ktorý v zastúpení advokátom JUDr. Rudolfom Fajbíkom sa žalobou zo dňa 6. mája 2019 domáhal voči obdarovanej B. A. určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam evidovaným v tom čase LV č. XXXX pre katastrálne územie D. E., ktoré jej boli darované darovacou zmluvou spísanou notárkou Mgr. Katarínou Debnárovou podľa notárskej zápisnice N 198/2015 z 9. mája 2015 na tom skutkovom základe, že požiadal žalovanú o vrátenie daru podľa § 630 OZ listom doručeným žalovanej 16. apríla 2019 z dôvodu, že sa v darovacej zmluve z 9. mája 2015 zaviazala obdarovaná poskytnúť darcovi pomoc a opateru, ale túto povinnosť si neplní ani na požiadanie po tom, ako darca 19.02.2019 dostal infarkt a na pomoc bol odkázaný. Žalovaná namiesto poskytnutia pomoci hrozila žalobcovi, že ho dá do domova dôchodcov a žiada tretie osoby, aby sa o žalobcu starali namiesto nej, konkrétne O. N.. Žalovaná odmietla žalobcovi pomáhať s tým, že dom chce predať a nebude čakať 100 rokov, kým žalobca zomrie. Žalovaná sa vyjadrila nech žalobcovi zabezpečí pohreb O. N. a že ona (žalovaná) na pohreb príde alebo nepríde. Súčasťou spisu sp. zn. 7C/8/2019 je aj žiadosť poručiteľa z 22.03.2019 adresovaná žalovanej 1/ o pomoc vzhľadom na svoje zdravotné problémy, v ktorej je uvedené: „Keď som ti prepísal dom, zaviazala si sa, že mi v chorobe a v starobe pomôžeš a umožníš mi doživotne v dome bývať. Ja chcem v dome bývať, ale potrebujem každodennú pomoc (upratať, navariť, nakúpiť, atď.). Preto ťa žiadam, aby si mi potrebnú pomoc poskytla, pričom môžeš v dome so mnou bývať, veď je dosť veľký. Nechcem ísť do chudobinca, nie som taký nevládny. Čakám, že splníš, čo si sľúbila a opatríš na staré kolená.“ V ďalšom liste z 15. apríla 2019, ktorým požiadal L. M. B. A. o vrátenie daru, opísal poručiteľ správanie sa B. A., ktoré sa podľa neho prieči dobrým mravom, v dôsledku čoho mu vznikol nárok na vrátenie daru. Vytýkal jej, že sa zaviazala v darovacej zmluve zaopatríť ho v čase staroby alebo choroby, poskytnúť mu doživotné bezplatné bývanie a namiesto plnenia sľubu sa mu dcéra vyhráža, že ho dá do starobinca. Až na pojednávaní dňa 22.11.2019 vzal právny zástupca žalobcu späť žalobu s odôvodnením, že klient na tomto pojednávaní v rámci dohodovacieho konania prehlásil, že nehnuteľnosť naspäť nechce, preto žalobu berie späť a žiada konanie zastaviť. Z obsahu týchto spisov je teda vyvoditeľné, že sa žalovaná 1/ skutočne poručiteľovi vyhrážala umiestnením v „starobinci“, nie je však možné dospieť k jednoznačnému záveru, že sa tak stalo pred uzavretím darovacej zmluvy z 9. mája 2015 a že by práve táto bezprávná vyhrážka o umiestnení poručiteľa do zariadenia ovplyvnila vôľu poručiteľa pri uzavretí darovacej zmluvy. Poručiteľ v listoch z 22.03.2019 aj 15.04.2019 hovorí o sľube žalovanej 1/, ktorý nespĺnila, čo je možné si vyložiť len tak, že pomoc odmietala a vyhrážky o umiestnení poručiteľa do starobinca realizovala žalovaná 1/ po uzavretí darovacej zmluvy z 09.05.2015. Za podstatnú skutočnosť odvolací súd rovnako ako žalované považuje, že žalobca vo veci sp. zn. 7C/8/2019 zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom netvrdil, že darovacia zmluva z 9. mája 2015 je neplatná z dôvodu, že bola uzavretá pod nátlakom bez slobodnej a vážnej vôle darcu. Neplatnosť darovacej zmluvy poručiteľ netvrdil, len odstúpenie od darovacej zmluvy. Žalované navrhnutými dôkazmi obsahom spisov Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 7C/8/2019 a sp. zn. 19C/44/2022 účinne popreli skutkové tvrdenia žalobkyň, že k vyhrážkam o umiestnení poručiteľa do „starobinca“ došlo pred uzavretím darovacej zmluvy, ktorá by v dôsledku neslobody vôle poručiteľa bola z tohto titulu podľa § 37 ods. 1 OZ neplatná. Odvolací súd nepovažuje právne posúdenie veci podľa § 37 ods. 1 OZ súdom prvej inštancie za správne. Nedostatok vôle a jej vážnosť na strane poručiteľa pri uzavretí darovacej zmluvy pred notárkou preukázaný nebol.

8. Obstoí však právny názor súdu prvej inštancie o neplatnosti darovacej zmluvy z 9. mája 2015 z dôvodu jej rozporu so zákonom v zmysle § 39 OZ, keď pojmovým znakom darovacej zmluvy podľa § 628 ods. 1 Občianskeho zákonníka je bezplatnosť.

9. Podľa § 628 ods. 1 OZ darovacou zmluvou darca niečo bezplatne prenecháva alebo sľubuje obdarovanému a tento dar alebo sľub prijíma.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení z 31.07.2024 s odkazom na skoršiu judikatúru NS SR sp. zn. 3Cdo/302/2009 vysvetlil, kedy a za akých podmienok možno považovať darovaciu zmluvu za bezplatnú. V rozhodnutí sp. zn. 8Cdo/70/2024 najvyšší súd uviedol, že záväzok obdarovanej vo forme postarať sa o darcu a umožniť mu užívať darovanú nehnuteľnosť s pozemkami v celosti neodporuje požiadavke bezplatnosti darovania, pretože takýto záväzok obdarovanej sám o sebe majetkovú povahu nemá. V rozsudku sp. zn. 3Cdo/302/2009 z 24. februára 2011, kde sa obdarovaný v darovacej zmluve zaviazal umožniť darcovi bezplatné a neobmedzené užívanie nehnuteľností, poskytovať darcovi až do jeho smrti potrebné zaopatrenie, t. j. stravu, pranie a žehlenie bielizne, upratovanie, ošetrovanie, privolanie lekárskej pomoci, ako aj prípadný odvoz k lekárovi a zabezpečiť udržiavanie nehnuteľností v potrebnej miere s tým, že náklady spojené s údržbou a opravami nehnuteľností bude znášať obdarovaný NS SR uviedol, že je potrebné považovať darovaciu zmluvu za neplatnú z dôvodu, že takýto záväzok obdarovaného má nepochybne formu protiplnenia, prostredníctvom ktorého sa darcovi od obdarovaného dostáva majetkového ekvivalentu darovaných nehnuteľností. Žalovaná 1/ sa v darovacej zmluve z 9. mája 2015 zaviazala, že svojho otca L. M. zaopatrí v čase jeho staroby a/alebo choroby a to tak, že mu v prípade potreby zabezpečí poskytovanie pomoci v chorobe a starobe spočívajúcu najmä v tom, že mu zabezpečí potrebné lekárske vyšetrenie, prevoz, odvoz, prípadne sprievod k lekárovi, nákupy, osobné návštevy a podobne, zabezpečí a poskytne mu doživotné bezplatné bývanie v rodinnom dome vo svojom vlastníctve a že mu v prípade smrti vystrojí dôstojný pohreb. Ide o záväzky vyhodnotené Najvyšším súdom SR v rozsudku sp. zn. 3Cdo/302/2009 ako záväzok majetkovej povahy majúci vplyv na platnosť darovacej zmluvy. Aktuálnosť rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/302/2009 potvrdzuje aj rozsudok Najvyššieho súdu SR z 25.06.2025 sp. zn. 4Cdo/142/2023, v ktorom najvyšší súd aj s odkazom na rozhodnutie sp. zn. 3Cdo/302/2009 uviedol, že nie je vylúčené a neodporuje požiadavke bezplatnosti darovania, aby s darovaním bol spojený záväzok obdarovaného k protislužbe, ktorá sama o sebe majetkovú povahu nemá. Nemôže však byť dohodnutá povinnosť, predmetom ktorej je plnenie, ktoré má majetkovú hodnotu v prospech darcu. Súd prvej inštancie podľa názoru odvolacieho súdu správne právne vyhodnotil, že záväzok žalovanej 1/ obsiahnutý v notárskej zápisnici o darovacej zmluve z 9. mája 2015 majetkovú povahu má (ako vo veci sp. zn. 3Cdo/302/2009), keď tam uvedené služby mala poskytovať aj poskytovala žalovaná darcovi na svoje náklady, čo bolo zistené dokazovaním v aktuálne prebiehajúcom spore pod sp. zn. 9C/2/2023. Záväzok žalovanej poskytnúť potrebnú pomoc a opateru poručiteľovi bol podmienkou uzavretia darovacej zmluvy, čo vyplýva aj z vyjadrenia žalovanej 1/ v tejto veci na č. I. 29 spisu, kde žalovaná uviedla: „Tak ako žalovaná 1/ uviedla už v konaní 7C/8/2019, k darovaniu došlo za tých okolností, že otec - nebohý poručiteľ sa žalovanej 1/ rozhodol sám nehnuteľnosť dobrovoľne darovať, pretože sa pred tým dlhodobo starala o veľmi chorú mamu, pričom sestry - žalobkyne 1/, 2/ v tejto opatere našej matky nijako nepomohli a otec chcel, že ak bude takúto pomoc ako mama potrebovať, že mu toto zabezpečí žalovaná 1/ a nehnuteľnosť jej s uvedeným záväzkom daruje.“ Z uvedeného vyplýva, že otec chcel, aby mu žalovaná niečo sľúbila a za to jej daruje nehnuteľnosti. Darovacia zmluva z 9. mája 2015 nenapĺňa znaky bezplatnej darovacej zmluvy podľa § 628 ods. 1 Občianskeho zákonníka a z uvedeného dôvodu je podľa § 39 ods. 1 OZ pre rozpor so zákonom neplatná. V tejto časti je právne posúdenie veci súdom prvej inštancie správne.

11. Argumentáciu použitú žalovanými v odvolaní, že ak súd vyhodnotí darovaciu zmluvu za neplatnú z dôvodu rozporu s podmienkou bezodplatnosti darovania, je potrebné považovať darovaciu zmluvu za simulovaný právny úkon, ktorým mal byť zastretý iný právny úkon zaopatrovacia zmluva a v tomto prípade podľa § 41a ods. 2 OZ platí zastieraný (disimulovaný) právny úkon predniesla prvýkrát v podaní z 13.07.2023 právna zástupkyňa žalobcov práve na preukázanie neplatnosti darovacej zmluvy, ktorá mala simulovať odplatný právny úkon zaopatrovacia zmluva. Vo vyjadrení žalobkyní k odvolaniu žalovaných už žalobkyne prostredníctvom svojej právnej zástupkyne popierajú tvrdenia žalovaných o tom, že súd mal vyhodnotiť darovaciu zmluvu ako tzv. zastretý právny úkon v zmysle ustanovenia § 41a OZ a zdôrazňujú, že vôľa zmluvných strán uzavrieť zastretý právny úkon. Odvolací súd súhlasí so žalobkyňami, že vôľa účastníkov darovacej zmluvy simulovať právny úkon zaopatrovacej zmluvy preukázaná nebola a že v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie žalované účelovo argumentovali, že ak neobstojí v teste platnosti právneho úkonu darovacia zmluva, tak nech je tento právny úkon vyhodnotený ako zaopatrovacia zmluva. Sama žalovaná 1/ ako jediná žijúca z účastníkov darovacej zmluvy netvrdila, že mienila uzavrieť s poručiteľom zaopatrovacia zmluva a darovacia zmluva bola uzavretá len za účelom

zastierania právneho úkonu zaopatrovacej zmluvy. Neboli naplnené podmienky § 41a ods. 2 OZ pre posúdenie právneho úkonu uskutočneného medzi poručiteľom a žalovanou 1/ dňa 9. mája 2015 podľa § 41a ods. 2 OZ, pretože „iný úkon“ nezodpovedal vôli účastníkov.

12. Podľa § 185 ods. 2 Civilného sporového poriadku overil odvolací súd dôkazom z verejných registrov (Registrov Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky), kto je vlastníkom nehnuteľností, o ktoré v konaní ide. Z LV č. XXXX vyhotoveného 19.11.2025 zistil, že vlastníkom parcel registra „C“ evidovaných na katastrálnej mape parcelného čísla XXX/X, XXX/X, XXX, XXX, XXX, XXX a stavieb súpisného čísla XXX, XXX, stavieb drevárne a hospodárskej budovy bez súpisných čísiel je žalovaná 3/ J. F. B. na základe darovacej zmluvy z 28.07.2022, vklad ktorej bol povolený príslušným úradom 16. augusta 2022 pod sp. zn. H. XXX/XXXX v podiele 1/1. Z LV č. XXXX vyhotoveného 19.11.2025 odvolací súd zistil, že výlučnou vlastníčkou parcel registra „C“ parcelného čísla XXXX/X, XXXX/X, XXXX/X a stavby záhradnej chatky súpisného čísla XXXX je žalovaná 2/ J. C. A. na základe darovacej zmluvy z 28.07.2022, vklad ktorej povolil príslušný orgán dňa 16. augusta 2022 pod H. XXX/XXXX. V čase začatia tohto súdneho konania 4. januára 2023, ani ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie napadnutým rozsudkom a doplňujúcim rozsudkom už nemá žalovaná 1/ žiaden právny vzťah k nehnuteľnostiam, ku ktorým sa žalobkyne domáhali určenia vlastníckeho práva v prospech poručiteľa ku dňu jeho smrti. Pasívna legitímácia v spore o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam svedčí subjektu, ktorý je v katastri nehnuteľností evidovaný ako vlastníkom nehnuteľností.

13. Vecnou legitímáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného práva. Hmotné právo určuje, či žalobcovi svedčí subjektívne právo, ktorého sa v konaní domáha a či žalovaný je nositeľom subjektívnej povinnosti, ktorá zodpovedá nároku uplatnenému žalobcom. Preskúmanie aktívnej či pasívnej vecnej legitímácie je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiaden z účastníkov konania nenamieta (podľa rozsudku NS SR z 29. júna 2010 sp. zn. 2Cdo/205/2009). I keď vlastníčkami nehnuteľností, o ktoré v konaní ide, sú len žalované 2/ a 3/, správne súd prvej inštancie v bode 8 odôvodnenia uviedol, že aktívna vecná legitímácia v spore svedčí žalobkyniam ako právnym nástupcom nebohého poručiteľa L. M. a pasívna vecná legitímácia žalovanej 1/ z dôvodu, že je tiež dedičkou po poručiteľovi L. M. a v spore o určenie predmetu dedičstva majú dedičia postavenie nerozlučných spoločníkov (pasívna vecná legitímácia svedčí žalovaným 2/ a 3/ z dôvodu, že sú aktuálne vlastníckymi nehnuteľností, o ktoré v konaní ide).

14. I keď súd prvej inštancie veľmi stroho odôvodnil, z akého dôvodu nemohli žalované 2/ a 3/ nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam evidovaným v súčasnosti v katastrálnom území D. E. na LV č. XXXX a LV č. XXXX, je z odôvodnenia rozsudku zo dňa 24.10.2023 v bodoch 15 a 16 pochopiteľné, že dôvodom, pre ktorý žalované 2/ a 3/ nemohli podľa § 132 ods. 1 a § 133 ods. 2 Občianskeho zákonníka nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, o ktoré v konaní ide je, že neplatná darovacia zmluva uzavretá medzi poručiteľom a žalovanou 1/ dňa 9. mája 2015 nevyvolala právne následky zamýšľané jej účastníkmi, teda žalovaná 1/ sa nestala vlastníčkou darovaných nehnuteľností, ktoré nemohla následne ďalšou darovacou zmluvou previesť na žalované 2/ a 3/. Prevodu nehnuteľností podľa názoru súdu prvej inštancie bránila absencia dobromyseľnosti žalovaných 2/ a 3/ pri nadobúdaní vlastníckeho práva, keď v čase uzavretia darovacej zmluvy medzi žalovanými už bola na LV č. XXXX zapísaná poznámka o prebiehajúcom súdnom spore o určenie neplatnosti právneho úkonu darovacej zmluvy z 9. mája 2015 pod sp. zn. 19C/44/2022. Žalované nesúhlasili s názorom súdu prvej inštancie, že poznámka o súdnom konaní v katastri nehnuteľností akýmkoľvek spôsobom obmedzovala žalovanú 1/ k dispozícii s nehnuteľnosťou. S názorom žalovaných odvolací súd súhlasí.

15. Poznámka zapísaná na LV č. XXXX o prebiehajúcom súdnom spore len informovala verejnosť o nehnuteľnosti alebo o práve k nehnuteľnosti a jej význam podľa § 228 ods. 2 Civilného sporového poriadku spočíval v tom, že výrok právoplatného rozsudku o určení vecného práva k nehnuteľnosti alebo o určení neplatnosti dobrovoľnej dražby nehnuteľnosti by bol záväzný aj pre osobu, ktorej sa týka návrh na povolenie vkladu vecného práva k nehnuteľnosti, ak bol návrh podaný v čase, keď v katastri nehnuteľností bola zapísaná poznámka o súdnom konaní. V pripojenom súdnom spise sp. zn. 19C/44/2022 je žurnalizovaný LV č. XXXX, aj LV č. XXXX, oba katastrálne územie D. E. s dátumom vyhotovenia 30. august 2022, kedy už ako výlučné vlastníčky nehnuteľností boli zapísané žalované 2/ a 3/ a na oboch listoch vlastníctva je zapísaná poznámka o prebiehajúcom súdnom konaní o určení neplatnosti právneho úkonu k parceliam evidovaným na tomto liste vlastníctva pod sp. zn. 19C/44/2022. Obsah poznámky nie je obmedzujúci na oprávnenie vlastníka nakladať s nehnuteľnosťou.

Práve z existencie informatívnej poznámky o prebiehajúcim spore vyvodil súd prvej inštancie chýbajúcu dobromyseľnosť žalovaných 2/ a 3/ pri nadobúdaní vlastníckeho práva. K tejto časti odôvodnenia považuje odvolací súd za potrebné doplniť, že otázka kolízie princípu *nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet* (nikto nemôže na iného previesť viac práv, než sám má) a ochrany dobrej viery dobromyseľného nadobúdateľa je rozhodovacou praxou dovolacieho súdu ustálená a to uznesením veľkého senátu obchodnoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 27. apríla 2021 sp. zn. 1VObdo/2/2020, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 5/2021 pod R 56/2021 v znení právnej vety: „Na základe absolútne neplatného právneho úkonu nie je možné nadobudnúť vlastnícke právo, a to ani v prípade, že na jeho podklade bol uskutočnený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. S poukazom na právnu zásadu, podľa ktorej nikto nemôže previesť na iného viac práv, ako sám má (*nemo plus iuris ad alium transferre potest quam ipse habet*), nemôže platne previesť vlastnícke právo k nehnuteľnosti na inú osobu ten, kto je na základe absolútne neplatného právneho úkonu vedený v katastri nehnuteľností ako vlastník nehnuteľností. Dobrá viera nadobúdateľa, že hnutelnú alebo nehnuteľnú vec nadobúda od vlastníka, má vplyv na nadobudnutie vlastníckeho práva, len pokiaľ zákon v taxatívne vymedzených prípadoch nadobudnutie vlastníckeho práva s poukazom na dobrú vieru ich nadobúdateľa výslovne upravuje. V iných prípadoch právna úprava *de lege lata* nadobudnutie vlastníckeho práva od nevlastníka s poukazom na dobrú vieru nadobúdateľa neumožňuje. Ustanoveniu § 70 ods. 1 zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon), ktoré upravuje hodnovernosť údajov katastra, nezodpovedá výklad, podľa ktorého už len sama evidencia vlastníctva nehnuteľnosti v katastri nehnuteľností zakladá dobrú vieru evidovaného vlastníka v to, že je vlastník“. Žalované 2/ a 3/ nemohli nadobudnúť vlastnícke právo od žalovanej 1/ ako nevlastníčky.

16. Odvolacie dôvody o nesprávne zistenom skutkovom stave a nesprávnom právnom posúdení veci neboli spôsobilé spochybníť správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d) nebol riadne uplatnený. Iba citácia odvolacieho dôvodu na vecný prieskum rozhodnutia súdu prvej inštancie nepostačuje.

16.1 Ak bola darovacia zmluva z 09.05.2015 vyhodnotená ako neplatná, nebolo potrebné sa zaoberať účinkami úkonov poručiteľa (žiadosť o vrátenie daru, späťvzatie žaloby vo veci sp. zn. 7Co/8/2019).

17. Rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej vyhodnotil odvolací súd ako vecne správny vo výroku v celom rozsahu, z tohto dôvodu ho v tejto časti podľa § 387 ods. 1, 2 C. s. p. potvrdil (čiastočne sa stotožňujú aj s jeho dôvodmi).

18. Vo výroku o nároku žalobcov na náhradu trov konania voči žalovaným zmenil odvolací súd podľa § 388 C. s. p. rozsudok súdu prvej inštancie len z dôvodu nevykonateľnosti výroku vysloveného súdom prvom prvej inštancie, v ktorom chýba uloženie povinnosti žalovaným nahradiť trovy konania žalobcom v určitej lehote a nebol určený spôsob náhrady trov konania žalovanými žalobcom. V zmysle uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/41/2016 z 25.05.2017 rozhodnutie o trovách konania priznávajúce ich náhradu musí byť vykonateľné (§ 232 ods. 1 C. s. p.), pretože podľa výslovného znenia ustanovenia § 262 ods. 2 C. s. p. rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník už len o výške náhrady trov konania a v prípade zastúpenia advokátom o prijímateľovi tejto náhrady (§ 262 ods. 2 a § 263 ods. 1 C. s. p.). To znamená, že súd prvej inštancie v rozhodnutí podľa § 262 ods. 2 C. s. p. nemôže rozhodnúť o uložení povinnosti jednej sporovej strane zaplatiť náhradu trov konania druhej sporovej strane. O povinnosti nahradiť trovy konania preto musí rozhodnúť súd rozhodujúci o nároku na náhradu trov konania podľa § 262 ods. 1 C. s. p. Tomu musí zodpovedať aj formulácia tzv. náhradového výroku, t. j. musí v ňom byť uvedené, kto a komu má zaplatiť náhradu trov konania s tým, že iba o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie. Len takouto formuláciou výroku o náhrade trov bude splnená požiadavka zákona, aby rozhodnutie súdu o nároku na náhradu trov konania v spojení s rozhodnutím o výške tejto náhrady bolo vykonateľné, teda aby bolo spôsobilým exekučným titulom pre prípadné vynútenie ním uloženej povinnosti. Lehotu na plnenie určil odvolací súd na tri dni od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania. K povinnosti náhrady trov konania zaviazal odvolací súd žalované 1/ až 3/ spoločne a nerozdielne v prospech žalovaných 1/ a 2/ spoločne a nerozdielne z dôvodu, že žalobkyniam vznikli trovy konania pri spoločných úkonoch uskutočnených advokátkou v prospech oboch žalobkýň a dôvodom uloženia povinnosti žalovaným nahradiť žalobkyniam trovy konania bol rovnaký neúspech žalovaných k totožnému predmetu konania.

19. Rovnakým spôsobom podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 396 ods. 1 C. s. p. rozhodol odvolací súd o povinnosti žalovaných 1/ až 3/ nahradiť žalobkyniach 1/ a 2/ trovy odvolacieho konania z dôvodu ich úspechu v odvolacom konaní. Aj v prípade náhrady trov odvolacieho konania bude o výške trov odvolacieho konania rozhodovať súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 C. s. p., z tohto dôvodu je lehota na plnenie náhrady trov odvolacieho konania viazaná na právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov odvolacieho konania.

20. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1

C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
 - b) kto ho robí,
 - c) ktorej veci sa týka,
 - d) čo sa ním sleduje a
 - e) podpis
- (§ 127 ods. 1 C. s. p.).

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Strany sporu majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C. s. p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Ak neboli splnené podmienky podľa § 429 C. s. p., resp. dovolanie má vady podľa § 429 C. s. p. napriek riadnemu poučeniu dovolateľa o povinnosti podľa § 429 C. s. p. v odvolacom konaní, resp. napriek výzve súdu prvej inštancie adresovanej dovolateľovi na odstránenie vád a jeho poučení o následkoch neodstránenia vád dovolania, dovolací súd dovolanie odmietne (§ 447 písm. e) C. s. p. v spojení s § 436 ods. 1 C. s. p.).